

greencities

SAMARBEJDSAFTALE

- Et forpligtende miljøsamarbejde for kommuner

greencities.dk

Forord

Kommunerne i Green Cities har høje miljøambitioner og vilje til at indgå i et forpligtende samarbejde. Resultaterne af samarbejdet bruger vi til gensidig inspiration og til udviklingen af de enkelte medlemskommuners indsats for en bæredygtig udvikling.

Medlemskommunerne er bredt repræsenteret i forhold til størrelse og geografi, og den brede vifte af erfaringer og viden det giver, er fundamentet for Green Cities arbejde med at skabe bedre rammevilkår for kommunernes indsats på klima- og miljøområdet. Det er der brug for. For det sker med jævne mellemrum, at vi i kommunerne rammer en mur af regler eller økonomiske begrænsninger, som står i vejen for at realisere den enkelte kommunes ambitiøse målsætninger. Desuden er der behov for at styrke den miljøpolitiske debat om udviklingen af kommunernes muligheder – de kommuner, som mere end nogen andre aktører i landet, skal skabe de klima- og miljøpolitiske resultater, som borgerne forventer.

Medlemskommunernes forskellighed er en styrke, og erfaringerne fra de sidste 15 års samarbejde har vist, at der nu er behov for en mere fleksibel målsætningsmodel i Green Cities. De fælles målsætninger fastholdes, og der vil fremadrettet være mulighed for at vælge en række delmål, som giver mening for den enkelte kommune. Diversiteten i kommunernes arbejde og udvikling i forhold til de forskellige delmål er samtidig med til at styrke fællesskabet gennem erfaringsudveksling og større gennemslagskraft for Green Cities som helhed.

Samarbejdsaftalen er derfor suppleret med to dokumenter: En 'målaftale', som er fælles for alle kommuner og udgør den samlede målpakke og en 'Green Cities aftale for den enkelte kommune', der angiver kommunens valgte delmål. De valgte delmål udgør således den enkelte kommunes arbejdsprogram.

Green Cities har ambitionerne, resultaterne og erfaringerne fra hverdagens miljøpolitiske beslutninger, som udgør en oplagt politisk platform for udviklingen af klima- og miljøpolitikken i forhold til de danske kommuner. Et potentiale, som skal bruges til at skabe et bedre miljø til gavn for alle. Et potentiale, som hviler på dokumenterede erfaringer fra den kommunale virkelighed.

På styregruppens vegne

Henriette Gedde
Formand for Green Cities, november 2015

Samarbejdsaftalen

Dette dokument er det første af tre niveauer i Green Cities-samarbejdets formelle grundlag, der består af følgende:

Samarbejdsaftalen

Målaftalen

Green Cities aftale for den enkelte kommune

Samarbejdsaftalen indeholder: Vision, fundament og spilleregler, som danner samarbejdets platform. Dokumentet er vedtaget i kommunernes byråd.

Vision

Vores vision er et bæredygtigt samfund. Vi gør en ekstraordinær indsats for miljøet gennem forpligtende samarbejde og politisk lederskab.

- Green Cities vil gennem handling være blandt de miljømæssigt mest ambitiøse kommuner.
- Green Cities udviser politisk lederskab til at skabe bæredygtig lokal handling og udvikling.
- Green Cities vil gennem danske og internationale samarbejder videreudvikle den ambitiøse miljøkurs.
- Green Cities arbejder for at forbedre de samfundsmæssige rammer for en bæredygtig udvikling.
- Green Cities vil gennem vores handlinger inspirere og motivere andre til en stærk indsats for bæredygtig udvikling.
- Green Cities bygger på inddragelse, samarbejde og forankring.

Fundament

Fundamentet er den basis Green Cities-samarbejdet hviler på og består af tre dele: Fælles målsætninger, fælles kommunikation og fælles værktøjer.

Fælles målsætninger

Fælles ambitiøse målsætninger er værdiskabende for medlemskommunerne og viser retningen for arbejdet mod den fælles vision.

Miljøpolitisk seriøsitet kræver fælles ambitiøse og forpligtende målsætninger, som viser omverdenen, at Green Cities tager miljøet alvorligt og prioriterer miljøindsatsen politisk. Derfor har Green Cities formuleret fælles målsætninger og delmål på miljøområdet, som er mere ambitiøse end de nationale målsætninger.

De fælles målsætninger er:

- CO₂-neutrale kommuner
- Værn om vandet
- Mangfoldig natur
- Ingen spild af ressourcer

De enkelte målsætninger indeholder et antal tilhørende konkrete delmål, som enten er resultatmål eller handlingsmål. Dette er samlet i dokumentet 'Målaftale'.

Da kommuner har forskellige forudsætninger for arbejdet med de fælles målsætninger, er der mulighed for at vælge de delmål, som passer til den enkelte kommunes virkelighed.

Medlemskommunerne skal vælge mindst ét delmål inden for hver målsætning, og som minimum skal kommunen arbejde med mindst ti delmål. De valgte delmål udgør således den enkelte kommunes arbejdsprogram, som beskrives i dokumentet 'Green Cities aftale for den enkelte kommune'. Aftalerne får fremdrift igennem kommunernes løbende indsatser og igennem fælles projekter Green Cities-kommunerne imellem.

Den enkelte kommune tilrettelægger, hvordan den arbejder for at opfylde delmålene, men medlemskommunerne har forpligtet sig til at forfølge delmålene med handleplaner og aktiviteter. Kommunerne sikrer derved, at der er en positiv udvikling på alle fælles målsætninger inden for en 3-årig periode. Kommunernes egne aktiviteter bliver suppleret og understøttet af fælles aktiviteter i Green Cities, og hvert år udarbejder Green Cities et årshjul, som beskriver de fælles aktiviteter.

Revision af målaftalen

Da kommuner løbende udvikler sig, og deres behov dermed ændres, og da virkeligheden omkring kommunerne er i konstant forandring, vil der være mulighed for en revision af målaftalen uden at samarbejdsaftalen ændres.

Som hovedregel fastholdes de valgte delmål, indtil de er opfyldt eller udløber, og konsekvensrettes kun som følge af lovgivning eller lignende, mens fleksibiliteten består i muligheden for at formulere nye delmål.

Styregruppen beslutter om nye delmål skal ind i målaftalen, eller hvis gamle delmål skal tages ud af målaftalen. Det vil efterfølgende være muligt at vælge evt. nye delmål til i den enkelte kommunes Green Cities aftale. Den enkelte kommunes Green Cities aftale skal godkendes af det enkelte byråd, når aftalen ændres.

Projekter

De fælles projekter skal bakke op om delmålene og besluttes af styregruppen, som også tildeler økonomisk støtte. Nye projekter kan også igangsættes for at udvikle nye delmål.

Fælles kommunikation

Green Cities kommunikationsindsats er præget af professionalisme og hurtighed, som er afgørende i forhold til den politiske virkelighed. Miljøpolitiske beslutninger gennemføres som alle andre politiske beslutninger i processer, der kræver, at man præsenterer klare løsningsforslag på det rigtige sted til det rigtige tidspunkt. Derfor skal Green Cities agere hurtigt med fagligt gennearbejdede og seriøse synspunkter med udgangspunkt i, at Green Cities står for en ambitiøs miljøpolitisk - og ikke en partipolitisk - indsats.

Fælles værktøjer

Green Cities-kommunerne anvender en række forskellige værktøjer for at leve op til visionen om et bæredygtigt samfund. Værktøjerne anvendes forskelligt og tilpasses de enkelte kommuners virkelighed. Green Cities-kommunerne er forpligtet til at kunne dokumentere, hvordan de anvender værktøjerne. Dokumentation vil typisk ligge i kommunernes grønne regnskaber og Green Cities samlede årsrapport.

Grønt Regnskab og Green Cities fælles dokumentation

Den politiske gennemslagskraft afhænger i høj grad af Green Cities evner til at dokumentere konkrete aktiviteter og fremdrift inden for målsætningerne. Det skal være nemt for omverdenen at se medlemskommunerne i kortene på miljøområdet, og der skal være 100 % åbenhed og gennemskelighed omkring data og fremdriften inden for de fælles målsætninger. Medlemskommunerne dokumenterer derfor årligt deres indsats og resultater, og Green Cities skaber på dette grundlag en samlet dokumentation, som er offentlig tilgængelig og belyser medlemmernes indsats i tal, tekst og grafik. Dokumentation har samtidig en form, hvor den kan tjene som inspiration for andre kommuner.

Miljøledelse

Miljøledelse er et værktøj, som sikrer, at der arbejdes systematisk med miljø i hele kommunen, og at der følges op på miljøarbejdet. Dermed er miljøledelse et stærkt værktøj til at forankre miljøarbejdet bredt i kommunen.

Grønne indkøb

Medlemskommunerne skal sikre, at der bliver taget hensyn til miljøet ved indkøb af varer og tjenesteydelser – herunder bygge- og anlægsopgaver. Dette kan enten ske gennem en grøn indkøbspolitik for kommunen eller gennem andre tiltag, der sikrer, at kommunen efterlever en grøn indkøbspolitik.

Bæredygtighed i planlægning og udvikling af kommunen

Medlemskommunerne skal arbejde med bæredygtighed som et gennemgående element i planlægningen og udviklingen af kommunen. Bæredygtighed er et grundlag, der skal afspejles i alle kommunens politikker.

Inddragelse af borgere og virksomheder i miljøarbejdet

Medlemskommunerne skal inddrage borgere og virksomheder, så miljøarbejdet bliver bredt forankret i kommunen.

Spilleregler

Der er fastsat et sæt spilleregler, som kommunerne forpligter hinanden til at følge.

Samarbejdet

De deltagende kommuner forpligter sig til at følge de grundlæggende principper i fundamentet og arbejde for at nå samarbejdsaftalens vision og fælles målsætninger.

Deltagere

Alle kommuner kan optages i samarbejdet efter ansøgning og ved at tilslutte sig den gældende samarbejdsaftale.

Kommuner kan efter ansøgning deltage i samarbejdet som observatør i op til 12 måneder uden betaling.

Organisering

Styregruppen

Hver kommune vælger en politisk repræsentant til styregruppen.

Hver kommune har ud over den faste repræsentant mulighed for at udpege en politisk stedfortræder til deltagelse i møderne i styregruppen.

Styregruppen prioriterer Green Cities indsatsområder, godkender nye projekter iværksat af Green Cities, fastsætter kontingentet, bevilger økonomiske midler til aktiviteter og projekter iværksat af Green Cities og evaluerer resultaterne. Derudover har styregruppen ansvaret for Green Cities samlede økonomiske ramme.

Styregruppen holder ordinært møde mindst fire gange om året. Ekstraordinære møder kan afholdes, når formanden for styregruppen ønsker det, eller når et flertal af faste medlemmer i styregruppen over for formanden udtrykker ønske herom. Styregruppen er beslutningsdygtig, når halvdelen af medlemmerne er til stede.

Kommunerne varetager på skift formandskabet af Green Cities for en to-årig periode. Den kommune, der afgiver formandskabet, varetager næstformandsposten det efterfølgende år. Den kommune, der overtager formandskabet, varetager næstformandsposten i det sidste år af den foregående formandskabsperiode.

Embedsmandsgruppen

Styregruppen nedsætter en embedsmandsgruppe. Embedsmandsgruppen udarbejder hvert år en indstilling til årshjul, som forelægges styregruppen. Alle kommuner tilkendegiver, hvilke aktiviteter de vil påtage sig tovholderfunktionen for. Embedsmandsgruppen kan nedsætte arbejdsgrupper.

Sekretariatsfunktion

Sekretariatet etableres som fast sekretariat i en af de deltagende kommuner. Sekretariatet varetager koordineringsopgaver – både i forhold til det faglige arbejde og den politiske profilering og kommunikation. Endvidere varetager sekretariatet generelle administrative opgaver og forbereder styregruppemøderne i samarbejde med formanden.

Økonomi og tegningsberettigede

En overordnet budgetramme for Green Cities drift og aktiviteter udarbejdes og behandles af styregruppen senest tredje kvartal af året forud for budgetåret.

Hver deltagende kommune bidrager til Green Cities med et kontingent, som fastsættes efter kommunestørrelse i forbindelse med den overordnede budgetramme. Kommunerne bidrager med kontingent afhængigt af kommunestørrelse efter forholdstal 2:3 for kommuner med henholdsvis mindre end 100.000 indbyggere og kommuner med mere end 100.000 indbyggere.

Et endeligt budget forelægges styregruppen til godkendelse på det sidste møde i året forud for budgetåret.

Regnskabsåret er kalenderåret.

Regnskabsførelsen for Green Cities drift og aktiviteter sker ved særskilt regnskab.

Regnskab pr. 31. december fremlægges til styregruppens godkendelse inden udgangen af marts måned året efter regnskabsårets udløb.

Green Cities tegnes af formanden og næstformanden for styregruppen i forening. Formand og næstformanden har mulighed for at give prokura.

Evaluering

Der gennemføres en årlig evaluering af fremdriften mod Green Cities målsætninger. Der udarbejdes en gang årligt senest i juli måned en årsrapport for Green Cities. Årsrapporten følger op på delmålene og udarbejdes efter retningslinjer fra styregruppen.

Samarbejdsaftale, målaftale og Green Cities aftale for den enkelte kommune

Samarbejdsaftalen for Green Cities godkendes af byrådet i de kommuner, der deltager i Green Cities.

Ændring af samarbejdsaftalen behandles af styregruppen, der indstiller forslag til ændringer til byrådet. Vedtagelse af ændringer i samarbejdsaftalen kræver tilslutning fra alle de deltagende kommuner i Green Cities.

Målaftalen for Green Cities revideres og godkendes af styregruppen.

Green Cities-aftalen, som gælder for den enkelte kommune, ændres, hvis kommunen tilslutter sig et eller flere nye delmål og godkendes i eget byråd.

Ophør

Samarbejdet inden for Green Cities er at opfatte som et løbende samarbejde.

Såfremt en deltager i Green Cities ønsker at udtræde meddeles dette skriftligt til styregruppen med mindst 3 måneders varsel. Udtræden kan kun ske pr. 31. december i et kalenderår.

Ønsker en af de deltagende kommuner at udtræde af samarbejdet, har denne intet retskrav på Green Cities eventuelle positive formue. Er formuen negativ, er den udtrædende kommune forpligtet til at dække den andel af den negative formue, som svarer til den fordelingsnøgle mellem kommunerne, som gælder ved fastsættelse af kontingent.

Ved en opløsning fordeles Green Cities formue eller gæld forholdsmæssigt blandt de på opløsningstidspunktet deltagende kommuner efter den fordelingsnøgle mellem kommunerne, som gælder ved fastsættelse af kontingent.